

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és osztrák egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyitási sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és osztrák egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A királyi látogatás.

Arad, október 16.

A nap eseménye kétségkívül az ifju szerb király látogatása, ki Budapesten a magyar fő és székvárosban a magyar király vendége. Ha még hozzá vesszük, hogy ezen két különös körülmény nem is a véletlennek vagy egyszerű alkalmosságoknak kifolyása, hanem céltudatosan tervezett intézkedés, mely szerint a szerb király különösen a közvetlenül szomszéd magyar nemzet és államra is kiterjeszteni kívánta a látogatásában foglaltató intencziók jelentőségét, akkor természetesnek fogja mindenki találni, hogy a magyar sajtó e látogatással oly behatóan foglalkozik. Bizony ránk magyarokra nézve nagyobb érdek- és fontossággal bír az, mint általában egy szomszéd fejedelem udvariassági ténye, mely az adott viszonyokhoz képest éppen Budapesten megyen végbe.

Magyarország fővárosának ez alkalommal van legelőször király-fogadó szerepe, s a budai várak először szolgál egy idegen szuverén fejedelem szállójául; így először jut a magyar állam is, mint olyan, abba a helyzetbe, hogy egy más állam királyával szemben a gazda hivatását mintegy megoszssa.

E körülmény csak kedvező hatással lehet a magyar nemzet kulturális befolyásának emelésében a szomszédos államokra és így első sorban Szerbiára. Fájdalom, hogy eddigi állami alárendeltségünk és a műveltségben való elmaradottságunk következtében teljesen elvesztettük hatásunkat, de sőt még a szomszédos viszonyból eredő összeköttetéseket is

a határos tartományokkal és népekkel. A német és francia műveltség a fejünkön keresztül hódította meg a tőlünk keletre fekvő területeket, és missziókkal, mely a nyugati civilizációnak keletre való átültetésében sarkallik, teljesen lemaradtunk.

Azonban évszázadok mulasztásait nem lehet rövid évek, vagy évtizedek alatt is helyrehozni. Előbb magában a birodalomban kellett a magyar államférfiui kiválóságnak a nemzet befolyását és hatását biztosítani; ezután jön még a tudomány, a művészet, a kereskedelem és ipar további fejlődése oly fokig, hogy az a közvetlen szomszédoságokban győzelmesen érvényesítse magát más idegen nemzeteknek esetleg intenzivebb, de távolabb fekvő kultúrája ellenében.

Azon körülményben, hogy a szerb király és kísérete mostani látogatása alkalmával, melyet nyugat felé továbbra is kiterjeszt s legközelebb Berlinben folytat, Ausztriát illetőleg éppen Magyarországgal a magyar nemzettel és a magyar államférfiakkal keresett érintkezést, mutatja, hogy jelentőségünknek lassanként tudatára ébrednek szomszédaink. Az ifju szerb király és kísérete közvetlen közelből fogja meglátni a magyar fővárost, annak szépségeit és nevezetességeit, megfogja ismerni kulturális és humanitárius intézményeit, tisztába fog jönni a hangadó körökkel való érintkezése alapján a magyar politikának irányelveiről, céljairól, és mindez sokban és nagyban fog hozzájárulhatni ahhoz, hogy a magyar zsarnokság-, barbarizmus-, hatalomvágyról rosszakaratulag terjesztett rémmesék végképen hitelüket veszítsék és a barátságos viszony, mely a kölcsönös boldogulást, a szomszéd-

dos népek szellemi és anyagi kincseinek cseretorgalmát lehetővé teszi, valahára helyre álljon.

Ezt reméljük elérhetni első sorban Szerbiával, és ezért örül a magyar nép a fiatal szerb király látogatásának, kit őszinte bizalom- és rokonszenvvel üdvözlő hazájának határain belül.

BELFÖLD.

Kálnoky külügyminiszter délután hosszabb ideig tanácskozott Wekerle miniszterelnökkel, Lukács és Festetics gróf miniszterekkel. E tanácskozásokon megbeszéltek a Franciaország által fölvetett olasz borvám kérdését is. Kálnoky gróf, ki másnap este Bécsbe utazott, Wekerle miniszterelnökkel volt ebéden.

Az egyházpolitikai javaslatok sorsa.

(Miniszterek a hercegprímásnál. — A gyermekek vallása. — A törvényjavaslatok szentesítése. — Új törvény.)

Vassary Kolos hercegprímás budavári palotájában néhány nap óta egymást érik a látogatók a kormány tagjai köréből. Legutóbb Hieronymi Károly belügyminiszter járt a biboros főpapnál, azt megelőzőleg pedig báró Eötvös Loránt és Wekerle Sándor miniszterelnök előtt nyílt meg a hercegprímás fogadóterme.

A miniszterelnök teljes háromnegyed óráig konferált a magyar katolikus klerus első dignitáriusával, és a palotát azzal a bizonyos mosolyal ajakán hagyta el, a melyet legsikerültebb expozéi után szoktak észrevenni azok, a kik a Házban őt figyelik.

A hercegprímás közvetlen környezetének a hangulata arra mutat, hogy a primási udvarban a „dixi et salvavi animam meam“ harcias szellemét a békesség estürelm órája kezdi felváltani. —

Az „Aradi Közlöny“ tárczája.

Az új földesur.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

Ez előtt egy évvel a Kölcsey-egyesület nagy fába vágta fejszéjét, Véghe Aurél kinostári jószág igazgató ur közbenjárásával, Bujas Sándor választmányi tag indítványára vásárba bocsátkozott nem kisebb úrral, mint a kinostárral, s meg is vette a glogováczi őthalmot száz pengő forinton.

Ez volt az első eset, hogy az egyesület ily hazard játékba bocsátkozott. Meg is áldotta Isten vállalatát, mert a három és félholdra terjedő kaszáló hatvanöt forintot hajtott kaszálójába. De azután csakhamar vége is volt örömeinek, jött az adó-prés és utadó címén rárótt egy egész forintot azért, mert az őthalom az országot mellett fekszik, miért is nem ment beljebb, ott is megvonhatta volna magát szerényen. A pénztárnoknak eléggé fáj a lelke, de hát, hogy nyáknak ne maradjon az elrongyolt papír-forint, sietett az adóhivatalba beadni. Ekkor azután egyet szoritottak az adó-présen s kiszorult belőle, hogy még két forintot fizessen a Kölcsey-egyesület, mert nemcsak az országot rongja, hanem még keres is. Ha keres, — igaz csak régi Rákoczy-féle Libertásokat talál, — fizessen még adóba két

forintot, annál inkább, mert a pénzügyi miniszter ugyanis bevonja a forintokat; most azonban esak tovább kezdett forogni a prés, hogy ne forgott volna, hiszen jól meg van az kenve s meg sem állt, míg nyolcz forintot ki nem préselt.

Ilyen pazarlás! a pénztárnok már kétségbe esett, remegett tárczájért, de már ezt meg kellett appellálni. Fogta Arad megye Posner-től kiadott térképét s megkereste rajta, hogy hol is van Glogovác. Nem, ezt a dolgot nem hagyhatta abba, fölment tehát egész Glogovác előjáróságáig. Itt érzékenyen lelkökre beszélt a tisztos senatoroknak, hogy így meg úgy rossz volt az idén a szénatermés, az egyesület meg mennyire penzszükében van s várta mit határoz a nemes senátus. De mekkora lön álmélkodása, mikor a nagy adókönyvekből kisértették, hogy az aradi adóhivatal nagyon generosusan járt el, csupa patriotizmusból két forinttal kevesebbet vett fel mint kellett volna, addig haza sem eresztették, míg le nem szurta a két forintot s 26 krajczár késedelmi kamatot, s még azzal a kellejéssel hírellepték meg, hogy az őthalom bérlete lejárt, csináljon a mit tud az egyesület birtokával. Erre a pénztárnokot cserbe hagyta minden pénzügyi kapacitása, már mit volt mit tennie az egyesület alelnökéhez kelle folyamodnia. Kiballagtak tehát ketten az alelnök úrral, hogy legalább lássák, ha már fizettek, hogy miért ad-

ták ki a tömérdek pénzt. De látni kellett volna azt a meglepedést, mely a két tisztos tisztviselő arcán tilt, mikor megálltak a földi bódzától ellepett birtok végén, mely úgy nézett ki, mint egy adó intő cédula, vagy egy oltatorinus-levél, melyet őt szeggel a nemes ember curiájának ajtajára szögeztek. Megálltak a föld végén s miután eléggé kipróbálták, hogy nem billen-e föl, a két hivatalos személy végig ment, körüljárta a földet s kijelölte határait s azután következőleg állapította meg a határjáró levelet: „Terrae, quem Aerarium universitatis Kölcsey vendidit, dedit, donavit, limes sunt sequentes: ex una parte quaedam magna via, quae vulgariter dicitur Radnai ut, ex tribus partibus magna fossa quadrangulata, ad medias quinque colles, quae dicuntur őt halom...“ Ezen határjáró levéllel azután elment a két homo regus, — magyarul egyleti tisztviselő — a község érdemes jegyzőjéhez, kérve őt, hogy miután a nevezett földet megvizsgálták s kellelőleg letaroltnak találták, megbizásuk alapján, sziveskedjék bérbe adni. Rög-tön pergett a község dobja s összehívta mindazokat, a kiket illetett, hogy a Kölcsey-egyesület birtokát vegyék ki bérbe, nagyobb összeget a 100 forint vétel árán ajánlani nem szabad, bárha valaki mégis kevesesé az összeget, az egyesület hazafias kötelességének tartja nagyobb összeg elfogadását is.

Hagyjuk most az árverést magára s ki-

Annyi kétségtelen, hogy a biboros főpap és a püspöki kar túlnyomó nagy része ma már sokkal közelebb áll a kormányhoz, mint az egyházpolitikai ellenzék legszélsőbb elemeihez. A hercegprimás környezete az udvarból kiszivárgó hírek szerint feltétlenül bizonyosnak tartja a főrendektől visszaérkező két javaslatnak a többi javaslatokkal való törvényerőre emelését, és a királyhoz intézendő memorandumról úgy beszél, mint az utolsó lépésről, a melylyel a klérus a saját vallásának még tartozik, de a melytől a koronánál komolyan sikert nem várhatni.

S r e t e r Alfréd a közoktatásügyi bizottság előadója a következő jelentést adja be a szerdai ülésben a képviselőháznak.

A főrendiház által eszközölt módosítás, a képviselőház által megszavazott 523. számú törvényjavaslat azon részleteinek kihagyását eredményezi, melyek a bevett vagy törvényesen elismert vallások egyikéhez sem tartozó szülők gyermekeinek vallásáról intézkednek.

Mivel a közoktatásügyi bizottságnak erős meggyőződése, hogy a képviselőház gondoskodni fog az 523. számú törvényjavaslatból itt kihagyott, a bevett vagy törvényesen elismert vallások egyikéhez sem tartozó szülők gyermekeinek vallására vonatkozó intézkedéseknek, a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatba való beillesztéséről.

Mivel a közoktatásügyi bizottság kívánatosnak tartja, hogy a törvényhozás mindkét házában egyértelműsége eléréssék és így a gyermekek vallásáról szóló törvényjavaslat, a kötelező polgári házasságot szabályozó törvényjavaslatlaltal egyidejűleg, mielőbb legfelsőbb szentesítés alá terjesztessék. Mindezeknél fogva a főrendiház által elfogadott módosításokat, és ezzel egyetemben a főrendiház által elfogadott szöveget is teljességében magáévá teszi és azt a képviselőháznak elfogadásra ajánlja.

A szentesítés alá terjesztendő törvényjavaslatok átvizsgálására az országgyűlés két házának házszabályai által kijelölt bizottság b. Bánffy Dezső képviselőházi elnök elnöklése alatt tegnapi ülést tartott, melyen jelen voltak: a főrendiház részéről b. Rudnyánszky József jegyző, a képviselőház részéről Molnár Antal jegyző és Jelinek Arthur előadó. A bizottság megvizsgálván az állami anyakönyvvezetésről szóló törvényjavaslatnak végleges szövegezését és összehasonlítván azt a két háznak a törvényjavaslatra vonatkozó megállapodásaival, a törvényjavaslat legfelsőbb szentesítés alá terjesztették.

Az igazságügyminiszteriumban új, mintegy nyolczvan szakaszról álló javaslatot dolgoztak ki, mely összefüggésben van a polgári házasságról szóló törvényjavaslat végrehajtásával. Ismerek

sérjük figyelemmel a két homo regius további viselt dolgait. A két hivatalos személy úgy gondolkodott, hogy ha már ilyen messze utra vállalkozott, nézzen szét Glogovác nemes községében is. Fölkeresték tehát a híres orodi conventet, melynek romjai a szép új gót stílus templom mögött állanak elhagyatva. Sváb atyáinkiai voltak annyi kímélettel, hogy még nem hordották el összes követ a tisztas régi épületnek azért, mert e cyclops-épület tört kövei oly erősen vannak egymással összekötve, hogy ember legyen, a ki egyet kivess közölök. Hiába a tisztas atyák tojással keverték a maltert, telt is nekik, a hivek bőven részesítették őket efféle adományban, miután akkor még nem állott Arad városa, következőleg nem is laktak benne tojás-liferánsok, kik a gazdaszonyok nagy bosszuságára a tojást annyira megdrágították.

De térjünk vissza az épületre. Az épület conventnek egy kissé szűk lehetett, ha csak a praepostság tagjai nem laktak külön-külön szalmafedelű házakban; alakja, körvonala arra mutat, hogy templom volt, a meglevő rész képezhette az apsisát, ennek azután elég nagy volt, de tekintette véve, hogy 10-12 község népe is járhatott bele, nagyon valószínű, hogy csakugyan templom volt. Jelenleg a csanádi püspökség birtoka, de talán, ha az egyesület lépéseket tesz, ezt is megszerezheti és Csanád püspökétől, mert ő is egyesületi tag, még

tes — írja a P. L., — hogy a családjogi viszonyoknál, különösen a való öröknél szükség van a bírói eljárásra. Ezt szabályozza az új javaslat, mely talán még az idén tárgyalás alá kerül. Először arról volt szó, hogy mondja ki a törvény, hogy a bírói eljárást rendeletileg fogják szabályozni, később azonban jobbnak találták külön törvénybe foglalni ezeket a rendelkezéseket.

IDŐJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 758.5 milliméter, délután 2 órakor 759.2 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 5.9, délután 2 órakor C° + 7.9. Szél irányja és ereje: reggel 7 órakor N. 4, délután 2 órakor DN. 3. Felhőzet: reggel borult, esik, délután többnyire borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Őszi lóverseny Aradon.

— Saját tudósítónktól. —

Az aradi urlovasok egylete két napig tartó lóversenyt fog rendezni Aradon, mely f. hó 27-én, szombaton kezdődik.

Az érdekesnek ígérkező verseny megszerte a legnagyobb örömet keltette, nemcsak a sportkörökben, hanem azok között is, kik a versenyek látogatásában is élvezetüket találják.

A két nap alatt tiz futam lesz, melyek mindegyikére már is számos nevezés történt, s remélhetőleg még a határidők lejártáig történni is fog. A versenyegylet mindenképen emlékeztetessé óhajtván tenni a közönség előtt, este a „Fehér Kereszt” nagytermében fényes bálát rendez, melynek intézősége, élén T a k á t s y Sándor úrral, mindent megtesz a siker érdekében s a meghívókat már szét is küldötte.

A teljes versenyföltételeket az alábbiakban adjuk:

Első nap szombat, október 27.

I. Kétévesek eladó versenye. 1000 kor. a győztesnek, 200 kor. a másodiknak. Táv. kb. 1200 m. Belföldi és német lovak számára, melyek 1800 korona értékű versenyt még nem nyertek. Beiratási díj 10 korona, további 20 korona az indulóktól. Teher 61½ kilo. A nyerő 2000 koronáért eladó; ha 1500 koronáért 3 k., ha 1000 koronáért 7 k. eng. Nyeretlenek ezenkívül 4 k. eng. Lovagolandó belföldi istállófnuk által. Nevezési zárnapp és árbejelentés október 18-án.

II. Másaaidij. 1200 kor. a győztesnek, 200 kor. a másodiknak. Táv. kb. 1600 m. 3é és id. lovak számára, melyek 1893 és 1894. évben 1800 kor. értékű versenyt nem nyertek. Beiratási díj 10 kor. további 20 kor. az indulóktól. Teher 3é 65 k., 4é és id. 68 k. Minden 1894. évben nyert verseny után 2 k. több és pedig halmozva 8 kiloig. Szövetkezeti tagok által lovagolandó. Nevezési zárnapp október 18.

pedig alapító, s bizonyosan, hogy a műemléket föltarthassa az egyesület — mint a hogy a cigány ruházta nevelt gyermekét — megszerzi még ö exoellentíja valamicskével. Ez volt az expeditió eredménye.

A bérbeadás egyelőre nem sikerült, a sváb gazda télen nem szokott szénát kaszálni, azért tavaszra maradtak a további lépések.

A Kölösey egyesület tehát már földesur, mert jövedelmet hajtó földje van. Igaz, hogy az Emkének gróf Kun Koosárd dominiumot adományozott, de azért mégis a Kölösey-egyesület, ha mindjárt nem első is, de legalább második egyesület, a mely földbirtokosnak mondja magát.

De még ezzel nincs vége. Hát ha megszerezük még az egykori aradi praepostság összes birtokait, hátha majd elő kell vennünk a régi okleveleket lemásolás végett s a pénztárhoz következőleg teszi meg jelentését az egyesület közgyűlése előtt: „Az egyesület részére arat Mikalaka és Montheros laka, Szombathelyen, Fejéregyházán birtokát képezi husz háztartás szolgál, egy udvarház. A nagy erdő mellett egy ötvös testvéreivel és öt eke birtokkal, sokféle halásznép és halastó” . . . Ki tudja, az első lépés már meg van téve.

LAUKÓ ALBERT.

III. Hölgyek díja. Akadályverseny. 1000 korona a nyerőnek, 200 kor. a másodiknak. Táv. kb. 4000 m. 4é és id. lovak számára, melyek 1893—1894-ben 1800 korona értékű versenyt nem nyertek. Beiratási díj 10 kor., további 20 korona az indulóktól. Teher 4é 67 k. 5é 72½ k. 6é és id. 74½ k. Minden 400 korona összgyeremény után 1 k. több, halmozva 7 kiloig. 5é és id. nyeretlenek 4 k. eng. Szövetkezeti tagok által lovagolandó. Nevezési zárnapp október 18.

IV. Gátverseny. 1000 kor. a nyerőnek, adva a m. kir. földművelésügyi miniszterium által, 200 kor. a másodiknak. Táv. kb. 2400 m. 3é és id. lovak számára, melyek 1893/94-ben 1800 kor. értékű versenyt nem nyertek. Beiratási díj 10 kor., további 20 korona az indulóktól. Teher 3é 64 k., 4é 73 k., 5é és id. 75 k. 1000 kor. értékű verseny nyerője 2 k., két vagy több ilyenre 5 k. több. 4é és id. nyeretlenek 4 k. eng. Szövetkezeti tagok által lovagolandó. Nevezési zárnapp október 18.

V. Vadászverseny. Tiszteletdíj (adja az aradi falkavadász-társulat). Az aradi falkavadász-társulat tagjainak tulajdonában levő oly 4é és id. lovak számára, melyek sem sik-, sem gát-, sem akadályversenyt nem nyertek. Táv. kb. 6000 m. Lovagolandó a master után. Tét 20 kor. Fuss vagy fizess. Teher 78 k. 4é 5 k. eng. A tétet fele az első, fele a második lóé. A harmadik ló tétet menti. Nevezési zárnapp október 22.

Második nap. Vasárnap, október 28.

I. Eladó kétévesek handicapja. 1000 kor. a nyerőnek, 200 kor. a másodiknak. Táv. kb. 1000 meter. Belföldi és német lovak számára, melyek 1800 kor. értékű versenyt nem nyertek. A nyerő 2000 koronáért eladó. Beiratási díj 10 kor., további 10 kor. az okt. 22. után állva maradtakért és további 20 korona az indulóktól. A teherközlés (okt. 20.) utáni verseny nyerőjére 4 k. több. Belföldi istállófnuk által lovagolandó. Nevezési zárnapp október 18.

II. Aradi versenyegylet díja. Handicap. 1000 kor. a nyerőnek, 200 kor. a másodiknak. Táv. kb. 2000 meter. 3é és id. lovak számára, melyek 1893—1894-ben 1800 kor. értékű versenyt nem nyertek. Beiratási díj 10 kor., további 10 kor. az okt. 22-én állva maradtakért és további 20 kor. az indulóktól. A teherközlés (október 20.) utáni verseny nyerőjére 4 kilo több. Szövetkezeti tagok által lovagolandó. Nevezési zárnapp október 18.

III. Aradváros díja. Gátverseny handicap. 1000 kor. a nyerőnek, 200 kor. a másodiknak. Táv. kb. 2400 m. 3é és id. lovak számára, melyek 1893—1894-ben 1800 kor. ért. versenyt nem nyertek. Beiratási díj 10 kor., további 10 kor. az okt. 22. után állva maradtakért és még további 20 korona az indulóktól. A teherközlés (okt. 20.) utáni verseny nyerőjére 4 kilo több. Szövetkezeti tagok által lovagolandó. Nevezési zárnapp október 18.

IV. Világosi díj. Akadályverseny. 1000 korona a nyerőnek, adva a m. k. földművelésügyi miniszterium által, 200 korona a másodiknak. Táv. kb. 4000 meter. 4é és id. lovak számára, melyek 1893—94-ben 1800 korona értékű versenyt nem nyertek. Beiratási díj 10 korona, további 20 korona az indulóktól. — Teher 4é 67 k., 5é 72½ k., 6é és id. 74½ kilo. Minden nyert verseny után 2½ k. több, halmozva 7½ kiloig. 5é és id. nyeretleneknek 3 k. engedve. Szövetkezeti tagok által lovagolandó. Nevezési zárnapp október 18.

V. Eladóverseny. 1000 korona a nyerőnek, adva a m. kir. földművelésügyi miniszterium által, 200 korona a másodiknak. Táv. kb. 1600 meter. 3é és id. lovak számára, melyek 1893—94-ben 1800 korona értékű versenyt nem nyertek. Beiratási díj 10 korona, további 20 kor. az indulóktól. Teher 3é 70 k. 4é és id. 73½ k. A nyerő 2400 koronáért eladó, minden 200 korona árleengedésért 1 k. eng. Minimális eladási ár 1000 korona. Szövetkezeti tagok által lovagolandó. Nevezési zárnapp és árbejelentés október 18.

Általános szabályok.

1. Nevezési, teherközlési és törlési záridő esti 8 óra.

2. Az írásbeli vagy távirati nevezések, eladási árbejelentések és törlések dr. Magyar László titkár urhoz (Budapest, Lovaregylet) intézen-

dők, a táviratilag történt nevezések 24 óra alatt írásban megértesítendők.

8. Minden korteser sikversenyben a kanca és herélek 1 és fél k. engedélyben részesülnek.

4. Minden díjból 5 százalék, valamint a beiratási díjak is a szövetségi pénztárt illetik.

5. Minden ló után a mely a handicapet elfogadja, 10 korona handicappénz fizetendő.

6. Minden ló után meetingenkint 10 korona gyeppénz fizetendő. E kötelezettség a szövetségi tagokat nem terheli.

7. Minden eladó versenyben az esetleges árverési többlet fele részben a második lovat, fele részben a szövetségi pénztárt illeti.

8. A belföldi istállófiúk számára fentartott korteser versenyekben oly belföldi istállófiúk, a kik három egyenkint legalább 900 korona értékű vagy egy, legalább 1800 korona értékű versenyt nyertek 2 és fél kilóval, olyanok, a kik három, egyenkint legalább 1800 korona értékű versenyt nyertek, 5 kilóval többet visznek. Ez utóbbiak a handicapokban nem lovaloghatnak.

9. A versenyfeltételekben „összgyermény” alatt értendő amaz összeg, a melyet valamely ló egy versenyben vagy több versenyben együttesen nyert első pénzekben. Önként értendő, hogy a sikversenyben csak sikversenyekben, gátversenyben csak a gátversenyekben és akadályversenyben csak az akadályversenyekbeni nyeremények jönek tekintetbe.

10. A nyereményérték kiszámításánál az osztrák értékű forint 2 korona, a cs. és kir. arany 10 korona, a németbirodalmi márka 1 korona, a frank 80 fillér és az angol sovereign 20 koronával számíttatik.

11. Mindaddig, míg a korona-érték szerint való számítás kötelezővé nem vált, a díjak osztrák értékben fizetendők ki és a beiratási díjak is ilyenekben lesznek fizetendők.

12. Lovagolni csak színekben, vagy egyenruhában szalaggal lehet s úgy a versenyszín, mint egyenruha esetén a szalag színe a nevezéssel egyidejűleg bejelentendő.

IDÓJÓSLAS.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Október 17. —

Hűvös. — Helyenként csapadék. — Széles.

A lippai gyilkosok elfogva.

— Saját tudósítónktól. —

Lippa, szeptember 16.

Már mint tegnapi lapunkban említettük, a Szávits-pár gyilkosait elfogták, s nem mint tévesen írtuk Temesvárott, hanem Fogaras megyében. Az eset részletei a következők: Ezelőtt mintegy három évvel a hetivásárra cigányok is jártak üvegárukkal. A cigányok mindig egy és ugyanazon korcsmába szállottak meg éjjelre, a Szávits-párhoz. A gyilkosság estéjén három cigány kért éjjeli szállást a Szávitsék külvárosi korcsmájában.

Az öreg hatvan éves Szávitsot a gyilkosok zsemleért küldötték egy távoli boltba, a ddig feleségét kegyetlen módon meggyilkolták, s most várták az öregot, akit szintén csakhamar eltettek láb alól s a nála levő 60 frtot elvették s aztán eltávoztak.

A gyilkosságot csak reggel vették észre a szomszédok, a kik vérbe fagyva, életlenül találták a két öregot. A vizsgálat megindult, de az igazságot csak most sikerült elfogni.

A csendőrség érdeme, hogy ezen már elfeledett gyilkosságot kiderítette.

Történt pedig ez a következőképen.

A gyilkos cigányok ezelőtt pár évvel egy kis fiut loptak el, kit maguknál tartottak s koldultattak vele. Ezt a kis fiut szerte sánta Violának hívták, míg valódi neve Sárkövi Miklós. A kis fiu a csendőrök kezébe került, s mivel őt a cigányok megverték, kiadott azokon.

A gyilkosok egyike 30—35 másik 40—45 éves lehet.

Mindegyiküket erős fedezet alatt hozták Temesváron át Lippára, hol külön-külön cselalába zárták el őket.

Megérkezésükkor valóságos bucsujárás volt a városház előtt, hol a gyilkosokat őrizték.

Az a kis fiu — ki a többrendbeli gyilkossággal gyanúsított cigányokon kiadott — szelid kinézésű gyermek, s alig több tizenkét évesnél.

Sárkövi Miklós (ez a kis fiu neve) arra emlékszik, hogy mikor ellopták nagyon kicsiny volt, hogy nagy-nagy házban lakott, hogy lovacska és zongora volt a játékszere.

A kis fiu ügyét Kishalmy Ferencz, lippai ügyvéd vette a kezeibe, ki alapos vizsgálat alá véve a dolgot, kutatni fogja az intelligens arcú kitejézésű gyermek kiletét, szüleinek holtartózkodását.

Az esetről közelebbi részleteket közlünk.

HIREK.

Október 17. Szerda. Róm. kath. naptár: Hedvig. — Protestáns naptár: Hedvig. — Görög-keleti naptár (október 5.): Mamelta. — A nap két 6 óra 6 perczkor, nyug-szik 4 óra 52 perczkor.

Szabadsgaharcsi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton. 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgáriszkola, földszint.

Vonatok közlekedése.

— Érvényes 1894. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL

Budapest felé indul:

Nagyvárad reggel 5.18
Szolnokig d. u. 8.56
Gyorsvonat reggel 8.20
Személyvonat d. e. 11.30
Személyvonat este 9.45

Erdély felé:

Személyvonat reggel 6.35
Soborsinög d. u. 2.30
Személyvonat d. u. 4.30
Gyorsvonat este 7.05

Temesvár felé:

Vegyesvonat reggel 6.20
Vegyesvonat d. e. 11.35
Személyvonat d. u. 5.—

Szeged felé:

Személyvonat reggel 5.—
Személyvonat d. e. 9.—
Vegyesvonat d. u. 4.20

Gurahoncz felé:

Személyvonat reggel 6.40
Személyvonat d. u. 5.23
Vegyesvonat d. u. 12.30

ARADRA

Budapest felé érkeznek:

Vr. Csabáról reggel 9.10
Nagyvárad este 8.42
Személyvonat reggel 6.10
Személyvonat d. u. 8.55
Gyorsvonat este 6.55

Erdély felé:

Soborsinög reggel 7.—
Gyorsvonat d. e. 8.10
Személyvonat d. e. 11.—
Személyvonat este 8.55

Temesvár felé:

Személyvonat d. e. 10.43
Vegyesvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat este 10.55

Szeged felé:

Személyvonat reggel 8.50
Személyvonat este 6.45
Személyvonat este 10.—

Gurahoncz felé:

Személyvonat reggel 8.—
Személyvonat este 6.50
Vegyesvonat d. e. 11.43

— Az „Aradi Közlöny” előfizetőit tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani s hátralékos előfizetési díjaikat beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében semmi akadály ne álljon be, kérjük egyszersmind, hogy az „Aradi Közlöny”-t ismerőseik, barátaik körében terjesztani sziveskedjenek. Előfizetés: egy óra helyben 1 frt, vidéken 1 frt 20 kr.

— Berecz Antal a vállás- és közoktatásügyi miniszteriumban a kereskedelmi szakiskolák referense, tegnap hivatalból meglátogatta az aradvárosi kereskedelmi akadémiát. A hétfőn este érkezett vendéget az akadémiai tanártestület fogadta a vasutnál. A délelőtt folyamán Varga Imre, Schmidt János dr. és Kabdebó Lajos, délután pedig dr. Marschall Lajos előadását hallgatta meg. Majd végig vizsgálta az összes helyiségeket, szertárakat, megtekintette az internátust s a legösszintébb örömeinek adott kifejezést a felett, hogy a kereskedelmi testületnek s az aradi közönségnek áldozatkészsége ilyen páratlan szépségű és tökéletes berendezésű iskolát hozott létre. Az akadémiában való tartózkodása alatt meglátogatták őt Sallacs Gyula kir. tanácsos, polgármester, mint az akadémia-felügyelő bizottságának elnöke, ugyszintén Szontagh Gyula, mint a kereskedelmi testület elnöke. A látogatásokat még a délelőtt folyamán viszonzta. A tanártestülettel szemben kifejezett elismerése mellett azon ígérettel távozott Aradról, hogy a

miniszternek az intézet mielőbbi megtekintését a legmelegebben fogja ajánlani.

— Az alföldi nagy műút kiépítésével kapcsolatosan az országban három nagy gyárat fognak létesíteni, melyekben az építkezéshez szükséges anyagokat állítják elő. E gyárakat maga az állam építteti. Mint értesülünk a gyárak közül egy az aradmegyei Csucs községben lesz felállítva. A kereskedelemügyi miniszter megbízásából Alacs Zoltán mérnök a napokban lejött Aradra s innét tegnap Csucsra utazott ki, hogy az építendő gyár helyét kiválassza s az előleges intézkedéseket megtegye.

— Lemondott szolgabíró. Sánk Vilmos, Borosjenőnek már régebbi óta szorgalmas szolgabírója, beadta lemondását ez állásáról. A hivatalnok-kollegától méltán sajnált lemondott szolgabírót — mint értesülünk — már hosszabb idő óta tartó betegsége indította e lépésre. Az új szolgabíró megválasztását a legközelebbi megyei évnegyedes közgyűlésen fogják megejteni.

— A jószívek kongresszusa. Aradon érdekes statisztika összeállításán buzgólkodik most a polgármesteri hivatal. A város és a vármegye területén működő, gyermekeket istápoló, jótékony intézetek történetét, működését és alapszabályait gyűjtik össze. A jövő évben ugyanis az ilyen irányú egyesületek Florenzben nemzetközi kongresszust tartanak s a bécsi olasz nagykövetség felhívására Magyarország minden városa képviselve lesz ezen a kiállításon a területén belül végbement jótékonyaságok statisztikájával.

— Szilágyi Dezső a sajtóról. Azoknak a küldöttségeknek sorában, a melyek Pozsonyban a szombaton Szilágyi Dezső igazságügyminiszternél tisztelegtek, volt a pozsonyi hírlapírók nyugdíjintézetének deputációja is. Megköszönték Szilágyinak, hogy az egyesület pártoló tagjai közé lépett. A miniszter válaszában megígérte, hogy tőle telhetőleg továbbra is támogatni fogja az egyesületet. Azután beszélgetésbe eredt a küldöttség minden egyes tagjával s ez alkalommal úgy nyilatkozott, hogy sürgősen szükséges volna a magyarországi sajtóügy decentralizálása és e végett a vidéki hírlapírodalomnak az eddiginél nagyobb mértékben kellene fejlődnie.

— Az ujonczok összeírása. Alig vonultak be az ujonczok szolgálattételre a hadsereghez, a katonai ügyi osztály munkája újból kezdetet vesz. Az aradvárosi katonai ügyi osztály felhívja az 1872., 1873. és 1874. évben született hadköteleseket, hogy november hó elsejétől egész a hó végeig ott feltétlenül jelentkezzenek az ujonczösszeírás számára. A kik eme jelentkezést elmulasztják, azokat 10 forinttól 100 forintig terjedhető pénzbírsággal, esetleg a büntetésnek megfelelő elzárással fogja sújtani a hatóság.

— Új postamesterek. A nagyváradai posta és táviráda kerülethez tartozó aradmegyei Almáska marás és Menyháza községében a legutóbbi kinevezés szerint postamesterek lettek Bósz István Almáskamaráson és Tai Károly Menyházán.

— Az első hideg nap. Azokat, akik rimekben éneklik meg a sárguló falevelekkel karöltve járó hűvös szellőt, — kineveti a közönség, mely maga is érzi a versek valódiságát, felöltöje szebeibe dugja kezét, úgy halad tova a néptelen korsón. Valóban ősz van, és pedig nem prózissal telt ősz, melyre ábrándosan gondolnak a teli holdért, tarágakért lelkesülni tudó ifju lelkek, hanem csunya hideg ősz, mely az ember zsebébe vág. Ha így halad, a természet megelőzi önmagát s a hivatalos nap előtt a nyakunkba sudítja a telet. Már a tegnapi napon igen sok helyiséget fűtöttek.

— A serum. Temesvárról, ahol, mint már egyszer megírtuk, Böhm Mihály dr. gyakorló orvos már a nyár óta alkalmazza a difteritisz elleni gyógyszerumot, két bámulatos gyógyeredményt jelent levelezőnk, melyek széles körben érdeklődésre számíthatnak. Dr.

Stepper Vilmos tb. főorvost e hó 9-én egy négy esztendő leánykához hívták, a ki difteritisben feküdt. A leányka csak 24 órája volt beteg s így a Behring-féle szer befeccskendezése sikerrel kecsegtetett. Az orvos elhívatta Böhm dr. kollegáját, a ki a Behring-féle szerumból 15 grammot feccskendezett be. 36 óra eltelével a mérges képződmények mintha el lettek volna törölve. A láz elmúlt, étvágy állott be s további 12 óra eltelével a gyermek meg volt mentve. Nem ily simán folyt le azonban egy másik eset. Tizedikén késő este dr. St.-t egy három esztendő fiúcskához hívták. A gyermek a gondolható legrosszabb higiénikus viszonyok közt volt elhelyezve; állapota már ezért is életveszélyesnek látszott. A kis beteg teste már egészen el volt kékülve, lélegzete nehéz és zajos, lába keze hideg, érverése szabálytalan, álmatlansága nagy. Ilyen esetet az orvos előre reménytelennek szokott tartani. Közlebről megvizsgálva, a kis beteg állapota még borzasztóbbnak jelentkezett. A nyak belső részei s az orrcsatornák szürkés piszkos és rossz szagú képződménytől voltak elborítva, az orrból sárgás-vere, szintén rossz szagú váladék folyt ki. Föltűnően jelentkezett a gégefő szűkülése is. A gyermek borzasztóan szenvedett a légzés miatt. Ilyen kedvezőtlen körülmények közt tette meg dr. Böhm az első befeccskendezést. Másnap a jelenségek mitsem vesztettek veszélyes jellegükből, úgy, hogy én az agóniát közel levőnek mondom. 12-én dr. Böhm a második befeccskendezést eszközölte s 14 órával később csodával határos eredménnyel jelentkezett. A veszélyes jelenségek mintegy varázsütésre el voltak törölve, a gyermek szabadon lélegzett, az arcza rózsás lett, a test melegedni kezdett, az érverés csöndes és erős lett, s a borzasztó képződmény teljesen eltűnt, úgy, hogy a gyermek gyógyulása biztosítottnak látszott. Érdekes, hogy mindkét esetben a gyermek testvérei prophylaktice be lettek oltva s nem lettek elkülönítve. E gyermekek mindaddig egészségesek s azok is maradnak.

— **A kormány a munkásokért.** Dékány Mihály miniszteri tanácsos a héten bejárta az Alföld azon részét, hol munkásmozgalmak észleltettek. Volt Makón is és fölívta a hatóságot, hogy véleményes jelentést tegyen 8 nap alatt a földmivélségi miniszteriumhoz, vajjon milyen intézkedések lennének teendők a munkásnépsorsának javítására főleg, hogy azoknak télen át is keresetforrás nyitassék. Cserenyés rendőrkapitány tegnap már értekezett a munkásnéppel, hogy mint főtényező, annak a véleménye adjon irányt a felterjesztendő javaslatokhoz. Nagy megnyugvással fogadjuk a kormány határozott szándékát, melylyel a munkásnépnek állandó keresetet kíván biztosítani.

— **A községi pótdó egyéni kivetése.** A belügyminiszter egyik vármegye közigazgatási bizottságának fölterjesztésére kijelentette, hogy a vármegyei közigazgatási bizottságok a községi pótdó egyéni kivetése ellen egyesek által beadott föl szólalmások fölött vannak hivatva határozni; oly esetekben azonban, midőn a kivetést a község maga módosította és a község képviselőtestületének a helyesbített kivetés iránti intézkedése ellen felebbezés, melynek elbírálására a közigazgatási bizottság lenne illetékes, nem vettették közbe, nem forog föl a közigazgatási bizottság részéről határozathozatal szükségese.

— **A szeméthordók kérelme.** Az aradvárosi szeméthordók egy kérvényt adtak be a tanácshoz, melyben tétre egy új szemétkerakodóhely kijelölését kérik. Kérésüket azzal indokolják, hogy a téli időben nem mehetnek oly messzire, mint amily messze a jelenlegi szemétkerakó hely fekszik. Nagyon természetes, hogy az új — esetleg kijelölendő helyet — nemcsak télen, de nyáron is igénybe fogják venni a kérvényező szeméthordók.

— **Háromszoros öngyilkos.** Rácz János s imonyi falvi elzülött, dologkerülő munkás harmadizben elkövetett öngyilkosságáról tudosit bennünket levelezőnk. Rácz János, ki nek erkölcséhez is fér szó, miután első felesé-

gétől való elvállása óta már két nővel élt vadházasságban, folyó hó 13-án felakasztotta magát és mielőtt levágták volna meghalt. Különben az öngyilkosságot itt-as állapotban követte el. Még az nap délelőtti folyamán járt a korcsmában, hol kifizette pár krajczárnyi adósságát és ivott egy csomó bort. Mikor elment azt mondta a korcsmárosnak, hogy még ma elpusztítja magát. Ugy is tett.

— **Vízbe fult gyermek.** Egy ártatlan gyermek végzetes esetéről ad tudositást világosi levelezőnk. Turik György és felesége munkába mentek, otthon hagyva két és fél éves fiukat, Györgyöt. Mire este hazatértek a munkából, már csak kis gyermekük holttestét láthatták, ki valószínűleg játszás közben a kútba esett és mielőtt a szomszédok kimenthették volna meg is fult. A szülőket, kikre a gyermek elvesztése miatt a vétkes gondatlanság vádja nehezedik, letartóztatták.

— **Az új hóhér.** Bali Mihályról, az új hóhérről, aki tudvalevőleg tolnamegyei, faddi ház szőlőtulajdonos, a következő érdekes adatokat közöljük: Bali Mihály 1878-ban a Bosznia mozgószínház Frigyes Vilmos porosz király nevével viselő 7. sz. os. kir. huszárezredben szolgált, mint közhuszár, ahonnan a tábori csendőrséghez osztották be lóápolónak. — Midőn a győztes XIII-ik hadosztály 1878. szept. 7-én bevonult Szerajevóba, ott több kötélt általi halálra ítéltnek kellett volna az ítéletet végrehajtani, de nem volt hóhér. Ekkor Filipovics tábornagy kiadta a hadiparancsot a tábori csendőrség azonnal felhívandó, jelentkezék valaki az önkéntes hóhér szerepére. De a csendőrök közül egy sem vállalkozott. Ekkor a lóápolókkal tett kísérletet, a dologgal megbízott, Rödlich főhadnagy. Ott első felhívásra Bali Mihály azonnal jelentkezett. Parádába öltöztették tehát s elvitették a hadtestparancsnokhoz, a hol a következő szavakba jelentette be önkéntes vállalkozását:

„Excellenciás urnak jelentem alássan, felakasztom én, ha kell, az összes bosnyákokat.

S Bali csakugyan be is vált. Az első akasztást uniformisban végezte, de már a többit szalonruhában, csilinderrel a fején. — Funkcióját hidegvérrel s mindig mosolygó ajakkal végezte. A hadügyi pénztárból fejébe 50 fruttal jutalmazták. A kötelet, melylyel akasztott, mindig a derekán hordta, előbb az uniformis, azután meg a szalonkabát alatt. Ez a kötel még maig is birtokában van.

FYMEN.

Vizer Lajos aradi ügyvéd vasárnap délután 4 órakor esküdtött örök hűséget szűk családi körben a budapesti ev. ref. templomban Nárcziss Lilla urnőnek Aradról. Az új pár esküvő után nászutra indult.

Eisele József hidegkúti fiatal községi tanító ma esküszik örök hűséget Eisele Katalin kisasszonynak Zádoriakon.

GYÁSZROVAT.

Vannay János. †
(1832—1894.)

Az aradmegyei tisztviselői kar egyik buzgó és veterán tagját vesztette el Vannay János halálával, melyről tegnap reggel értesültünk mély részvétellel. Az öreg ur már körülbelül egy esztendeje szenvedett súlyos betegségben, mely tegnap aztán a sirba döntötte.

Ravatalánál könnyezve áll a mélyen sujtott család, s a tisztviselői kar, mert amily odaadó, hű férjet és családapát vesztett amaz, épen oly szorgalmas, szeretetreméltó kartársat emez.

Vannay János régi hivatalnok. Már 1860-ban az akkori számvevősnél dolgozott, majd az alkotmányos korszak beálltával 1870-ben Aradmegye újonnan szervezett közigazgatásához került, mint közgyám. E minőségében működött egész 1882-ig, mikor Tabajdy Károly főispánsága alatt a Spech

Imre nyugdíjaztatása folytán megürült árvaszéki elnöki állást foglalta el.

Mint főnök, ritka jó ember, mint hivatalnok pedig, amennyire csendes, épannyira dolgozó, szorgalmas volt.

Betegsége egy évvel ezelőtt ágyhoz szegte, s azóta csak nagy ritkán mehetett fel hivatalába.

Halálhírének vétele után a megyeháza s az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár főhelyisége fölött kitétték a gyászlobogót.

A vármegye tisztviselői kara külön gyászjelentést adott ki, a mely a következőleg hangzik:

Aradvármegye tisztviselői kara, fájdalommal jelenti kedves tagtársa Vannay János árvaszéki elnöknek folyó év október hó 15-én hosszas szenvedés után történt halálát. A boldogultnak hűlt tetemei f. hó 17-én d. u. 4 órakor fogtak Aradon a r. kath. szertartás szerint örök nyugalomra kísértetni. Béke poraira! Arad, 1894. október hó 16-án.

A mélyen sujtott család gyászjelentése így hangzik:

Özv. Vannay Jánosné született Németh Karolin és gyermekei Gyula, Irén férjezett Zechmeister Sándorné és János, veje Zechmeister Sándor, unokái Zechmeister Sándorka és Irénke, nemkülönben számos rokonai nevében is mély fájdalommal tudatják a felejthetetlen férj, édes atya, após, nagyatya, sógor, rokon és barát Vannay János, Aradmegye árvaszéki elnökének, 1894. október hó 15-én, éjjeli háromnegyed 12 órakor, életének 62 ik s boldog házasságának 34-ik évében, hosszas szenvedés után, a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászos kimúltát. A boldogultnak földi maradványai október hó 17-én, d. u. 4 órakor fogtak Kápolna-utoza 24-ik számú házból, a helybeli közsirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő gyázmise áldozat pedig október hó 18-án d. e. 9 órakor fog a helybeli t. Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni. Nyugodjék csendesen! Arad, 1894. okt. 16.

† Manzoni Hugó kir. mérnök halt meg tegnap szívszélhűdésben. Haláláról családja, s a folyammérnöki hivatal külön gyászjelentést adott ki. A boldogultat a halál Barackán érte, honnan ma délután szállítják át a paulisi köztemetőbe. A folyammérnöki hivatal gyászjelentése ez:

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy szeretett kartársunk Manzoni Hugó m. kir. mérnök f. évi október 15-én este 9 órakor életének 38-ik évében szívszélhűdés folytán meghalt. A felejthetetlen elhunytat hátrahagyott özvegye Manzoni Melánia szül. Förster, gyermekei: Manzoni Melánia és Izabella, számos rokonai és kartársai siratják. Az elhunyt hűlt tetemei a róm. kath. sz. egyház szertartásai szerint f. évi október 17-én délután 4 órakor — Barackáról az Austerweil-féle házból — a paulisi köztemetőben helyeztetni örök nyugalomra. Az engesztelő gyázmise áldozat f. hó 18-án d. e. 10 órakor fog a paulisi r. kath. templomban az egek urának bemutatni. Aldás és béke lengjen porai felett. Arad 1894. évi október 16-án. A m. kir. folyammérnöki hivatal.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Október 17. (Szerda) Tiszturak a zárdában, operette.

Október 18. (Csütörtök) Charlie néni, angol vigjáték. (Előszőr.)

Október 19. (Péntek) Charlie néni, angol vigjáték. (Másodszór.)

Október 20. (Szombat) A tévedés, opera.

Október 21. (Vasárnap) Délután: Allatszeli d. t. n. s. bohózat. Este: Strikke, népszimfá.

A szultán.

— Október 16. —

(b.) Kétféle csere létezik a világon: helyes és helytelen csere. Az egyiknek örül a közönség, a másiknak nem, minden esetben pedig haragszik és pedig méltán, az a színesző, aki — lemaradt.

Már pedig a „Szultán” tegnapi szerep-

osztása mellett Sz. Barts Aranka, ez az ambiciózus kis Roxelane lemaradt.

Helyette Sugár Aranka játszotta a nem épen temperamentumához illő szerepet, az a Sugár Aranka, aki, ha jól emlékezünk, legelső fellépése alkalmával Szelim szerepében aratta egyik legszebb sikerét.

Ezt a szerepet pedig tegnap R. Réthy Laura asszony énekelte végig, kitől azt már volt alkalmunk hallani.

Nem szándékom jelenleg sem az ő, sem a Sugár Aranka szultánját hosszas kritika alá venni, még kevésbé azok valamelyikének előnyeit és hátrányait felsorolva, a két alakítás között párhuzamot vonni, mert az fölöttébb unalmas volna. A közönség olvasta azokról a véleményeket, aki pedig nem olvasta, s kíváncsi reá, keresse elő a tavalyi lapokat, melyek ez esetben a legcsodálatraméltóbb egyöntetűséggel nyilatkoztak.

Jelenleg csak azt akarom mondani, hogy a szerepcsere kellemetlenségekre, surlódásokra ad okot, s összehasonlításokra szolgáltat alkalmat. S akkor, midőn egy régi darab a már megállapított szereposztással jól ment, minék cserélgetni a biztos kezekben levő szerepeket az összjáték rovására?

En, ha rendező volnék, ezt sohasem tenném, még ha ezáltal az előadás sikerét emelném is, mert első sorban magamra gondolva, számot tudnék vetni az elmellőzött színészre jogosan sértődött ambíziójával.

Adjuk meg az elsősi jogot mindenkor annak, akit az megillet.

Fóris Pista Alijában az eredetiséget tudom leginkább tisztelni. Ha néha tulozott is, de mindenkor nevettetett, és — új volt. — Hunyadibau sok az invenczió, s minden kitélik belőle, még Bimbasi is! Vele együtt nevetünk kényszerű helyzetein, melybe — maga sem tudja — hogy jutott. Igyekezete, jóindulata mindenesetre dicséretet érdemel.

A többi szerepekről nem is szólok. Sem Déliát, sem Gastont nem lehetett észrevenni a színpadon, amiért Reviczky Etel, illetve Solyomna k tartozom köszönettel.

Rónaszéki (Bülbül) a régi jó volt, ki kupléival felhangolta a házat.

Csodálatos-e, ha így a közönség csak akkor kezdett igazán tapsolni, mikor a harmadik felvonás mögött lebukott a függöny?

* A primadonna-kérdés megoldása. Nagyon jól tudja a színházlátogató közönségünk, mit veszt azzal, hogy R. Réthy Laura, a vidék legdrágább, legszebbhangu primadonnája Debreczenbe szerződik, s épen azért aggódva néz a jövő szezón elé. Az énekesnő kevés, a jó énekesnő még kevesebb, annak a kevésnek pedig meg van a maga állandó helye, s nem igen kapacitálható arra, hogy régi igazgatójától elszereződjék. A legszerencsésebb gondolatnak mondható tehát Leszkay Andrásnak az a törekvése, hogy Somlóné Vadnay Vilmát, az aradi közönség egykori kedvenczét visszahozza Aradra, hol legszebb sikereit aratta. Ő és Sugár Aranka, a jeles koloratúr-primadonna képesek volna egymást kiegészítve a közönség kívánalmainak megfelelő nivóra emelni az operát, s népszimű előadásokat. Hogy a szerződtetési hír mennyiben felel meg a valóságnak, s maga a dolog minő stádiumban van, arról feleljen a „N—d“, mely a minket érdeklő művészi hírt közli. Jelenleg Leszkay nem tartózkodik Aradon, s így közvetlen tőle vett információval nem szolgálhatunk. Majd közelebb.

* Charley néne. A legközelebbi újdonság színházunkban a csütörtökön előadandó „Charley néne“ című kiváló angol bohózat, mely eddig mindenütt óriási sikerrel került színre. A főbb szerepeket Foriss, Fenyvessi, Tompa, Gál, Balassa, Szendrei, Delli, Kaczér, Rónaszékiné, és Novák Irén fogják játszani.

* A jövő évi szerződtetések. A vidéki nagy társulatok többé kevésbé jól vannak szervezve, s mienk ellen pedig épen alig lehet valami kis kifogást emelni. A direktorok már most utnak indultak összeszedni azt a kevés, igazán jó színészt aki vidéken működik. Leszkay

András az aradi színigazgató ezidén nagyobbára megkíméli magát ezektől a szerződtetési utaktól, mivel társulatának majd minden tagja megnyugtató a közönségre, mely kedveli ez összetanult, hivatott színészekből álló szintársulatot. Leszkay tegnap kisebb szerződtetési ügyekben elutazott ugyan, de ma már visszatér utjából.

* Matlekovics Sándor v. államtitkár gyergyó-szent-miklósi képviselővé történt megválasztása alkalmából az „Ország-Világ“, ezen előkelő szépirodalmi képes hetilap részére gyönyörű mondatot írt, melyet az „Ország-Világ“ legutóbbi számában eredeti autogrammban Matlekovics arczképével együtt közöl. Az „Ország-Világ“ az a lap, melyben a szellem óriásai találkoznak, a mennyiben az „Ország-Világ“ minden száma a legjelesebb hazai és külföldi írók műveit hozza. Képei magas színvonalon állanak; elsőrangú művészek rajzai elsőrangú műtézetben reprodukáltak, úgy hogy ugyszólván az „Ország-Világ“ az egyetlen hazai szépirodalmi hetilap, mely a külföldi hasonirányú lapokkal a versenyt kiállja. Jó szolgálatot véltünk tehát tenni olvasóinknak, midőn az „Ország-Világ“-ot, Váradi Antal e közkedveltségű, elterjedt, és legszebb képes szépirodalmi hetilapját figyelmükbe és pártfogásukba ajánljuk. Mutatványszámot ingyen küld bárkinek a kiadóhivatal. Előfizetési ára pedig a hazai szépirodalmi lapok között a legcsökélyebb. Negyedévre csak 2 frt, félévre 4 frt, egész évre 8 frt. Kiadóhivatal (hová az előfizetési pénzek küldendő) Budapest V. Hold-utca 7-ik szám.

* „Élet“ Irodalmi, társadalmi és közgazdasági hetilap. A 2. szám mindenütt jogos feltűnést keltett magas nivójával, maró szatirájával, fényes aktualitásával. A most megjelent 3. szám fölülmulja azonban még az eddigieket is. Vezércikkje Solutus tollából hatalmas, erővel teljes hadüzenet a papok ellen. Palágyi Lajosnak, az ősmert jeles költőnek „Kik az összeesküvők?“ című verse, mely a népet leigázó, jótalanul zsaroló hatalmasok ellen szól, pompás pendantja a Solutus hadüzenetének. Rutilus, a ki nek publicisztikai iratai oly nagy föltűnést keltek, gróf Csáky Albinról, a nagy és szimpatikus államférfiúról is meleg, elősmert sorokat. Herrmann Antal folytatja a házasság fejlődéséről írt nagy érdekű tanulmányát. A Szemle rovat érdekes és elevenen megírt aktualitásokat közöl Schwarz Gusztávról, a Zichy grófokról (1790/91—1894), Krajczár-azonáta czímen egy mulatságos apróságot stb. Schmidt Jenő közlése a „Szellemi vallás katejáj“, mely a nagy Tolsztojnak is megnyerte a helyeslő tetszését. Az irodalom rovata Silberstein Adolf, Sero Matild stb. könyveivel foglalkozik. A heti lap előfizetése 1 évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr. negyed évre 1 frt 25 kr. Egyes szám 10 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mozsár-utca 8. szám.

TÁVIRATOK.

Rendjel adományozások.

Budapest, október 16. (Saj. tud. táv.) Sándor szerb király Wekerlének átadta a Takova-rend nagykeresztjét és jelvényeit, László főhercegnek pedig a Takova-rend nagykeresztjét. Azonkívül a szerb király Paar gróf főhadsegédnek, valamint Lichtenstein herceg főlovászmesternek az első osztályú Fehérsasrendet, Eötvös Loránd br. közoktatási miniszternek és a tudományos akadémia elnökének a Szent sziv rend első osztályát, Lobkovitz herceg hadtest parancsnoknak a Takova-rend első osztályát és Wolkenstein gróf főkonyhá mesternek a Fehérsasrend másodosztályát adományozta. — Elutazás előtt a szerb király Budapest szegényeinek 1000 frtot ajándékozott.

Ferencz József Őfelsége Csirics alezredesnek, a szerb király első szárnysegédének a másodosztályú vaskorona rendet, Milicevics, a szerb király cabinet titkárnak, Szolarovits és Pavlovits alezredeseknek és szárnysegédeknek, és dr. Johannovits udvari orvosnak a Ferencz József rend kőszepkeresztjét adományozta.

A holnapi ülés.

Budapest, október 16. (Saj. tud. táv.) A képviselőház holnapi ülése, amelyen a főrendek által visszautasított vallás szabad gyakorlatáról szóló javaslat kerül tárgyalás alá, érdekesnek ígérkezik. A szabadelvű párt álláspontja természetesen marad a régi s a liberális javaslatok mellett kitartó. Marad a klerikálisoké is, akik ép oly szívóssággal küzdenek, a mint az jobb ügyhöz volna méltó. Kétes csak azoknak az ellenzéki liberálisoknak a magatartása, akik ez előtt is inkább csak szájjal voltak liberálisok, egyébként pedig az egész egyházpoltikai vita alatt állandóan absensek voltak, így támogatván a klerikális elvbarátokat.

A purosok és Ugronék persze most is nagy hangon fogják támadni a liberalismust, de hát ez a liberalizmusnak, mint mindig, most is csak használni fog. Apponyiekról nem bizonyos az ember, hogy holnapig mire határozzák magukat.

Altalában az a hit az uralkodó a politikai körökben, hogy a javaslatot nagy többséggel elfogadja a képviselőház. Es a vallás szabad gyakorlatáról szóló javaslat után a zsidó reczepciót is.

A két visszavetett javaslat után nyomban napirendre tűzik a gyermekek vallását, amely hasonlóképp nagyobb vita nélkül fog átmenni.

A szerb király a körképnl.

Budapest, október 16. (Saj. tud. táv.) Sándor szerb király ma délelőtt fél 11 órakor meglátogatta a Magyarok bejövetelet. Előkelő közönség élen Hegedűs Sándor országgyűlési képviselő fogadta. — Hegedűs Sándorral és a szintén jelen volt Jókai Mórral a király hosszasán és nagyon barátságosan beszélgetett. Feszty Árpád magyarázta el a királynak a képet. Az egész körkép nagy hatással volt a fiatal uralkodóra, de különösen két része ragadta meg: Árpád alakja és a Latorca vidék impozáns távlata.

A szerb király távozása alkalmával meglegedéssel szólott Feszty művéről. A közönség lelkesülten éljenezte távozásait is.

A szerb király elutazása.

Budapest, október 16. (Saj. tud. táv.) Sándor szerb király ma délután megtekintette a Mátyás templomot, az elevatorokat, közraktárakat, a Margitszigetet és a Krisztinavárost. Este 6 órakor 29 teritékü udvari ebéd volt, mely után rövid időre az operába mentek s 10 órakor a szerb király elutazott Berlinbe, 11 órakor pedig királyunk visszautazott Gödöllőre.

Országos gazemberek.

Budapest, október 16. (Saját tud. táv.) Abauj-Szántón Balogh József csendőrmester rendkívül ügyes fogást cselekedett meg. Az egész országra kiterjedő csaló szövetkezett két főkolomposát fogta el. Az egyik Singer Aronnak, a másik Jeremiás Bényinek mondta magát. Az volt a foglalkozásuk, hogy összehamisították az ország valamennyi megyéjének a címerét, a miniszteriumokét s aztán bejárták az országot és csaltak a hamisított okmányokkal boldogot, boldogtalant. Most foly a vizsgálat. Valószínű, hogy a csalások egész sorozatát fogja a vizsgálat kideríteni.

Oláhok sajtóperé.

Kolozsvár, okt. 16. (Saj. tud. táv.) Az esküdtszék ma tárgyalta a *Foia Poporului* sajtóperét. Vádolva voltak a köteles figyelem és gondosság elmulasztása miatt *Albini Livius*, *Marschall József* és *Moldován György* szerkesztő. A két román vádlott kijelenti, hogy mindent románul kíván tolmácsoltatni, *Marschall* nagyszabeni szász pedig német nyelven akar mindent. A vádlottak nem éltek visszavetési jogukkal. Mindnyájan elvállalják a felelőséget a tartalomért, amiért csupán *Moldován* szerkesztő a felelős, mert a többieknek csak a nyomtatás technikai részéhez volt közük. *Lázár Aurél* vádbeszéde után a tárgyalást délutánra halasztották.

Kolozsvár, október 16. (Saj. tud. táv.) Délután a bíróság *Moldovánt két havi fogságra ítélte*, megengedvén a saját költségen élelmezést, elítélte a költségekbe és a lap ovadékaiból 300 forint elkobzását kimondta. Az elítelt felebbezett, a közvádoló megnyugodott.

Képviselő jelölés.

Körmend, október 16. (Saj. tud. táv.) Tegnap este pártkülömbőség nélkül a választók értekezletet tartottak gróf *Zichy Herman* lemondása folytán, s megállapodtak *Eötvös Loránd* kultuszminiszter személyébe képviselőjelölt felállítására.

Az osztrák költségvetés.

Bécs, október 16. (Saj. tud. távirata.) Az osztrák költségvetés 1895-re az öszszükségletet kerekén 636, a fedezetet 638 millióban irányozza elő és így a többlet 2.457,707 frt. Az idei szükséglet 620, a fedezet 623 millió volt, a felesleg pedig 2.323,000 frt. A jövő év fölöslege 134,000 frttal több, mint az idei.

Vonat kisiklás.

Boroszló, október 16. (Saj. tud. táv.) A leberg-krakói személyvonat *Simnava* közelében kisiklott, több waggon összetört és számosan megsebesültek.

A csár állapota.

Berlin, okt. 16. (Saj. tud. táv.) *Leyden* tanár a csár állapotát aránylag kielegítőnek találta.

Japán hírek.

London, okt. 16. (Saj. tud. távirata.) A japán országgyűlés tegnap *Hiroshiniában* rendkívüli ülésre összegyűlt s holnap hivatalosan megnyitják. — *Inouye* gróf belügyminiszter *Koreába* ment s helyébe *Nomurell* nevezték ki belügyminiszterré. *Tokióba* sok hadifogoly érkezett.

KÖZGAZDASÁG.

— Országos vásár. Folyó hó 12., 13. és 14-én tartatott meg a *radnai* országos vásár, mely igen nagy látogatottságnak örvendett. Különösen a valóban gyönyörű szarvasmarháknak volt nagy kelendőségük és annál több bámulójuk. A vásáron más, különösen a téli évszakra szükséges iparcikkek is jó áron keltek a környékbeli vevők közt.

— Sorsolás. A jószív egyesület sorsjegyeinek tizenhetedik nyilvános sorsolása történt tegnap meg délután 8 órakor az egyesület *Bálvány-utca* 10. sz. a. helyiségében. Kihúztak a következő nyeremények: A főnyereményt, 18.000 frtot nyerte: sorszámszám 1758 nyerőszám 85. — 1000—1000 forintot nyernek: soroz. sz. 977 ny. sz. 15. és 1. sz. 5518 ny. sz. 78. — 500—500 frtot nyernek: 968/35 és 1055/49. 100—100 forintot nyernek: 754/46, 914/76, 1061/48, 1409/25 és 6042/36. 25—25 forintot

nyernek: 464/86, 765/31, 1460/31, 1668/83, 2886/83, 4995/33, 5122/63, 5853/69, 5466/33, 6307/80. 40—40 forintot nyernek: 486/13, 855/6, 960/90, 1234/100, 2094/30, 2198/16, 4628/90, 5168/25, 5465/59 és 7276/93. — Kibuzatott még 300 sorajegy, mely egyenkint 2 forintot nyert.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Győmes és Balogözég jelentése. —

Budapest, október 16.

Gabonaüzlet: Buzát ma gyengén kínálták, a vételkedv jó volt az iránzat szilárd lett, elkelt 18,000 mm. jól tartott napi áron. Eladások:

	mmásza	kilogramm	frt
Tiszavidéki	100	83.	6.65
"	100	82.	6.65
"	200	81.5	6.65
"	200	81.5	6.6 1/2
"	100	80.5	6.50
"	100	80.5	6.60
"	100	78.5	6.30
Fehérmegyei	300	79.5	6.55
Bajai	800	78.4	6.35
Ó-Becsei	2800	79.	6.60
Dunai	1150	78.4	6.30
Bácskai	3200	77.8	6.45
Tolnai	1150	80.	6.55
Felvidéki	300	82.	6.40
"	300	81.	6.35
Oláh	300	76.	5.—
Zab	100		6.20
"	200		5.90
"	100		5.85
"	200		5.80
"	200		5.70

Határidőüzlet: Amerikából ma ismét tetemesen lanya árfolyamokat jelentettek, dacára ennek nálunk alig indul 1—2 krral lanyhábban. Az üzlet buzára s közepes forgalom mellett így zárult is. Tengeri szintén lanyhábban indult pár krral, de az élénkebb vásárlási kedvre ismét megszilárdult 1—2 krral. Rozs és zab változatlanok.

Zárul 11 órakor:

Buza márczius—április 1894 . . .	6.24—6.26
Buza szeptember—október 1894 . . .	6.71—6.72
Tengeri május—június 1894 . . .	5.93—5.94
Tengeri őszre	6.25—6.30
Zab márczius—április 1894 . . .	6.09—6.10
Zab őszre	5.82—5.84
Káposztarepoze	11.20—

Külföld: New-York: buzára 7/8—1 tengerire 3/8, lanyhább, Chicago: buzára 3/8—1, tengerire 3/8—3/8, lanyhább Páris tartott, London élénk, Liverpool gyenge.

Értéktőzsde: Ma igen élénk forgalom mellett tetemes szilárdság állott be, különösen helyi papirok javultak pár frttal, a nemzetközi szintén szilárdak,

Zárul 11 órakor:

Osztrák hitelrészvény	370.25
Magyar hitelrészvény	488.25
Osztrák államvasut	366.25
Rima-Murányi	266.25
Déli vasut	104.50

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi okt. hó 15-én. Hízott sertés árak: 1. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 kilon felüli súlyban) 40.—40.5 krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) 40.—40.5 krig. Fialat nehéz (pkint 320 kilon felüli súlyban) 41.5—42 krig. Fialat közép (pkint 251—320 kilogr. súlyban) 42.5—43. krig. Fialat könnyű (pkint 250 kgr. terjedő súlyban) 46.—47 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilon felüli súlyban) 40.—41.5 krig. — Közép (pkint 220—280 kgr. súlyban) 42.—42.5 krig. — Könnyű (pkint 220 kgr. terjedő súlyban) 46.—47 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kgr. felüli súlyban) 41.5—42. krig. Közép (páronkint 220—260 kgr. súlyban) 41.5—42 krig. — Könnyű (páronkint 220 kgr. terjedő súlyban) 41.5—42. krig. Sertéslétszám 1894. okt. hó 12-én volt készlet 172,110 darab. 1894. október hó 14-én felhajtott: 6409 drb. 1894. október 14-én elszállított 4204 drb. 1894. okt. 15-én maradt készletben 174,315 drb. — A hízott sertésüzletirányzata: Lanya.

Szeszüzlet.

— Október 16. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 52.50, kicsinyben 58.— hordó nélkül per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —
Budapest, október 16. d. n. 5 óra.

F a j	Írázat	100 klg. ár	
		frttól	frtíg
Buza bányási uj		6.30	6.55
Buza tiszavidéki		6.35	6.60
Buza pestvidéki		6.30	6.55
Buza fehérmegyei		6.30	6.55
Buza bácskai		6.40	6.65
Rozs uj, I-od rendű		5.35	5.50
Rozs uj, II-od rendű		5.30	5.35
Arpa takarmány		6.80	6.15
Arpa égetni való		6.50	7.15
Arpa sörfőzdei		7.35	8.50
Zab		5.85	6.20
Tengeri bányási		6.20	6.25
Tengeri másnévű		6.20	6.25
Káposzta-repoze bányási		9.40	9.75
Köles			
Buza szept.-okt.		6.27	6.28
Buza márcz.-ápr.		6.72	6.74
Buza máj.-jun.			
Rozs szept.-okt.		5.94	5.36
Tengeri jul.-aug.			
Tengeri aug.-szept.			
Tengeri októberre		6.30	6.32
Zab márcz.-ápr.		6.09	6.11
Zab szept.-okt.		5.33	5.35
Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.			

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. október 16.

Magyar aranyárjádék 4%	122.—
Magyar koronajárjádék 4%	98.60
Magyar arany 4 1/2%	126.15
Magyar ezüst 4 1/2%	701.50
Magyar keleti vasut 1878.	125.25
Magyar földterhermentesítési kötvény	96.25
Magyar italmegváltási kötvény	100.—

VIZJELZÉS.

1894. évi október hó 16-án reggel 8 órakor észlelt vizállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmézőzén.

Észlelési állomás	Hőmérték °	Időjárás	Vizállás	
			csztimétr.	csztimétr.
Branyicska	+ 8°	borult	— 10	—
Arad	+ 7°	esős	— 120	—
Makó	+ 9°	esős	— 22	—
Szeged	+ 8°	esős	+ 17	—
Gyoma	—	—	—	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
Arad, 1894. október 16.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

Aradvarosi

Evadberies
19. szám.

színház.

Havibérlet
19. szám.

Szerdán, 1894. október 17-én

Tiszt urak a zárdában.

Vig operette 3 felvonásban. Írták: P. Ferrier és L. Prével. Zenéjét szerlette: Louis Varney. Fordították: Evva Lajos és Fáy J. Béla.

SZEMÉLYEK:

Ponourle gróf, turáni kormányzó	Csatár Gy.
Louiz, unokahuga	Róthy L.
Mari, unokahuga	Sugár A.
Gontran de Soians, muskétás kapitány	Mozey M.
Narciss de Brissac, muskétás kapitány	Hunyady J.
Bridén, abbé	Rónaszéki.
Pichard, fogadó	Szendrey M.
Simone, korcsmai leány	Reviczky E.
Opportuna nővér	Pajor A.
Agatha, zárdá növendék	Körösy J.

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Október 16. —

Fehér Kereszt szálloda: Weimann N. gyáros, Bécs. Papp Lajos magánzó, Nagyvárad. Hoffer Vilmos magánzó, Bánfalva. Dritrichstein M., Bécs. Berger Richard kereskedő, Bécs. Iritz Gyula, Makó. Dr. Goldmann József ügyvéd, Temesvár.

Nádor szálloda: Dubovay Béla ev. lelkész és neje, Magasi. Berecz Antal igazgató, Budapest.

Három Király szálloda: Halász János őrmester, Kikinda. Petrovits N. lelkész, Barakony. Soltész Mária magánzó, Sátoralja-Ujhely. Laczina Agoston hentes, Szeged. Nagy Viktoria magánzó, Szeged.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

Hirdetmény.

A nagyméltoságu m. kir. belügyminiszterium 61369/84. II. sz. alatt kelt intézményével jóváhagyott 12757/403 84. sz. szabályrendelet alapján azon ház- és telek-tulajdonosokat, kiknek házuk előtt a járda kövezet vagy asphalt burkolattal ellátva nincsen, felhívom, hogy telkeik előtt a gyalog járó folyó évi november 30-ig terjedő idő alatt 1 és fél méter, az ennél keskenyebb járdákat pedig egész szélességben és 15 cm. vastagságban homokréteggel akként láttassák el, hogy a vízfelfogó árok vagy folyóka felé 5 cm-nyi eséssel bírjon.

Köteles továbbá ház- és telek-tulajdonos a gyalog járók mellett elvonuló vízvezető árkok telke és háza utca-vonalának hosszában a városi mérnöki hivatal által előírt utasítás és mérték szerint kiásatni és azt tisztán tartani, nemkülönbön köteles ezen vízvezető árkokon keresztül a kocsik bejáratnál hidat építtetni s azt folyton jó karban tartani.

Kik ezen rendelkezések eleget nem tesznek, 2 frttól 25 frig terjedhető pénzbírsággal büntetnek és ezen büntetésen felül az elmulasztott munka az illető költségére hivatalból fog eszközölni.

Tekintve, hogy a Maros vizállása ez idő szerint igen kicsiny, ajánlom, hogy a homokszükségletet az erre utaltak a nagyobb vizállás beálta előtt szerezzék be, mert azon szokásos védekezés, hogy a homokolás a magas vizállás miatt nem eszközölhető, figyelembe vétetni nem fog.

Aradon, 1894. évi szeptember hó 12-én.

Sarlot Domokos
főkapitány.

20744/1894.

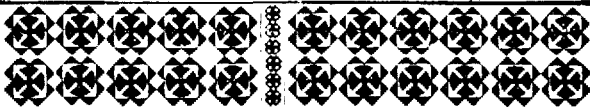
2-3.

Hirdetmény.

A nagymélt. földművelésügyi m. kir. miniszter ur 59434/94. sz. a. kibocsátott rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy Franciaországban a szőlőnek egy újabb veszedelmes betegsége, a gommose bacillaira lépett fel, minél fogva szőlővesszőket sem Franciaországból, a külföldről általában, sem pedig Horváth-Szlavonországból behozatni a nagymélt. földművelésügyi miniszter ur engedélye nélkül nem lehet, mert ha a magas engedély nélkül hozatnék be a szőlő vessző, nem csak a vessző fog megsemmisíteni, de azon felül a megrendelő, továbbító és szállító is meg fog büntettni,

Arad, 1894. október 10.

A városi tanács.

11587/1894.

3-3

Hirdetés.

A nagyméltoságu fődmivelésügyi m. kir. miniszteriumnak 39102/II. 894. sz. a. kelt rendelete nyomán az érdekeltek figyelmeztetése céljából ezennel közhírré tesszük, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter intézkedése folytán a hazai vasutak a folyó évi október hóban Bécsben tartandó nemzetközi ménszámú teherárúkért szállítandó mének után az általános díj-szabási határozmányok (I. rész) 153. lapján a kiállítási állapotokra nézve megállapított kedvezményt, az ugyanezen alkalomból gyorsárúként szállítandó mének után pedig a kedvezményes teheráru díjtételeket 50% felemelve fogják alkalmazni.

A szóban lévő ménszállítványokat illetőleg az osztrák területen fekvő vasuti vonalokon és ugyanezen kedvezmények nyeregnek alkalmazást.

A kedvezmények számszerű mértéke és alkalmazásának módzatai bármely vasuti állomáson megtekinthetők.

Arad, 1894. évi július hó 28-án.

A városi tanács.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

79 | 894. pm.

51 9-02

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhírré tétetik, hogy a városi árvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8% a melyből tőke törlesztésre esik 2%, 26 fél évi törlesztésre 7 1/2%, melyből tőke törlesztésre 1 1/2%, amelyből a tőketörlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a félévi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,

királyi tanácsos polgármester.

Női és férfi sapkák, gyermekruhák, Szőnyegek és paplanok

Női, férfi és gyermek fehérneműek.

Kilényi C. és Társa

Arad, Andrassy-tér 20. (Arena épület.)
A „kék golyó“-hoz.

A közeledő sason változás beálltával batorkodunk a nagybecsült közönséget, valamint mélyen tisztelt vevőinket értesíteni, hogy női divat kézmű, rövidáru norimbergi és fehérnemű cikkekkel álló raktárunkat az

Őszi és téli idényre

mindennemű újdonságokkal dusan felszereltük, u. m.: legjobb minőségű mosásban színtartó parohetek, casánok és flanellek, téli szövetek, Jäger alsó ruházat, harisnyák, keztyűk, sapkák, karmantyuk, posztó és berliner kendők.

Nemkülönbön legjobb gyártmányú vászon, chifon, csavász, csilvat és asztal-neműkben, mely cikkek **ugy minőség mint olcsó ár tekintetében minden versenyt fölülmúlnak.**

Midőn az eddig irányunkban tanusított becses pártfogást megköszönjük, kérjük azt a jövőben is fenntartani, miért is mint eddig, szolid és pontos kiszolgálást biztositunk. Beccses pártfogásért esd

812.

teljes tisztelettel

Kilényi C. és Társa.

Utazó és kézi bőröndök.

Gyapjú és pamut keztyűk és harisnyák

Hirdetmény.

A kolera járvány behurcolásának megakadályozása, valamint a járvány befogadása és terjesztésére alkalmas ártalmak eltávolítása érdekében a nagyméltoságu m. kir. belügyminiszter urnak f. évi 78571. sz. a. kiadott körrendelete alapján a következő órendszabályok követését és pontos betartását rendelem el:

1. Vendégfogadók, korcsmárosok, magán és iparos szállók tulajdonosai, egyletek és intézetek, nemkülönbön mindazon magánosok, kik idegen utasoknak, iparos segédeknek, munkásoknak vagy más idegeneknek szállást adnak, kötelesek a Gácsországból, Bukovinából, nemkülönbön a Mármaros vármegyéből érkező utasokat a beszállásuk után azonnal soron kívül, a napnak vagy éjnek bármely szakában a rendőrkapitányi hivatalnál bejelenteni;

2. vendégfogadók, korcsmák és több lakót magokban foglaló házak tulajdonosai kötelesek a trágyát és szemetet az udvarokból minden nap, a kisebb házak tulajdonosai pedig minden harmadnap kihordatni, az udvart és házelejét, folyókákat naponta felsepertetni, szemetes vermet, emésztő gödröt, vízlevezető folyókákat naponta mésztejjel fertőtleníteni;

3. az utcára, vagy folyókába szennyes vizet önteni, elhullott állatot, vagy bármilyen állati és egyéb hulladékot kidobni a legszigorubb büntetés terhe alatt tilos;

4. minden háztulajdonos köteles árnyékszékét, ha az egy éve nem tisztított, sürgősen kitisztíttatni, udvarán egy kádba mésztejet tartani (1 rész nyers mész 5 rész vízbe megoltva) s ezen folyadékából az árnyékszékbe minden üllőhelyre 5-5 litert számítva, harmadnaponként beönteni;

5. a lakosztályok tisztán tartandók, a szobák reggel és este jól szellőztetendők;

6. szűk udvari házak kapui kora reggeltől és estig tárva tartandók;

7. a kutak tisztán tartandók, fedéllel ellátandók s azok közelében azok vizével mosni sem ruhát, sem edényt nem szabad. A kutak mellett netán levő gödrös helyek tiszta földdel feltöltendők, a pocsolnyak feiszáritandók, a szárnyas állatok forrószőti a kuttól eltávolítandók, nehogy a kut vize a szennyes víz leszivárgása által ivásra alkalmatlanná válják. A rossz vizű kutak használata mellőzendő s csak a megjelölt jóvizű kutak vize élvezendő. Ugyazintén kerüendő a Maros folyó vizének élvezetre való használata, elkerülhetlen esetben használva előbb felforraltatni, aztán kihűtendő, mert köztudomásu, hogy a folyó vizek élvezete terjeszti a ragály csirait;

8. a mészárszékek, hentesek, ugyazintén a piaczen áruló hentesek vágódkéi, asztalai és a mérlegek, nemkülönbön a vendéglősök, korcsmárosok, czukrászok és ételkifőzők asztalai, edényei a legtisztábbban tartandók, megromlott húst, hamisított tejet vagy éretlen, romlott gyümölcsöt (a párolásra szánt félérett kivételével) üzleti helyiségekben vagy piaczen elárusítani, forgalomba hozni a legszigorubb büntetés terhe alatt tiltatik, élvezetre nem alkalmas tápszerek elkoboztatni és megsemmisíttetni fognak;

9. a ragályfogó áruk raktárai, mint csont és rongy gyűjtő telepek állandóan fertőtleníttendők s tisztán tartásukra kiváló gond fordítandó;

10. a sertés hizáló telepek, sertés ólak, istállók, szárnyas állatok ketreczei tisztán tartandók;

11. nem élő, de még friss halak árulása csak d. u. 4 óráig engedtetik meg. Az el nem árusított halak pedig a már kiadott meghagyásban foglalt módon megszáritandók;

12. bérkocsik, fuvarosok és a közuti lóvasu állóhelyei, ugy a városban, mint a vasuti állomáson naponta többször felsepertetendők, a trágya eltávolítandó és a külön kiadott utasításhoz képest mésztejjel fertőtleníttendők;

13. a lakosság által a legelső alkalommal észrevett gyanus, hasmenéssel vagy hányással járó megbetegedés a rendőrkapitányi, illetve orvosi hivatalnál azonnal bejelentendő.

Kik a jelen hirdetményben foglalt óvintézkedéseket nem foganatosítják, kihágást követnek el és az 1876. évi XIV. t. cz. 7. §-ában előírt pénzbírsággal fognak büntettni.

Az óvintézkedések foganatosításának ellenőrzésére az összes rendőri személyzet utasítottatik.

Kelt Aradon, 1894. évi szeptember hó 24-én, a város r. kapitányi hivatala mint I-ső foku egészségügyi hatóság.

Sarlot Domokos
főkapitány.

Hirdetmény.

Az iparhatósági megbizottak újbóli megválasztása október 17-én az ipartörvény 172. §-a értelmében kiadott 52211/885. számú földművelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. ministeri rendelet alapján Arad sz. kir. város területén levő összes önálló kereskedők és iparosok névjajstroma összeállítván, az jelenleg a rendőrkapitányi hivatal iparügyi osztályánál közszemlére ki van téve, miről is az érdekeltek azon észrevétel mellett értesítetnek, hogy az összeállítás ellen emelhető, felszólalások f. évi november hó 15-éig ezen iparhatóságnál írásban adhatók be.

Kelt Aradon 1894. szeptember hó 15-én, a város rendőrkapitánysága mint I-ső fokú iparhatóság.

Sarlot Domokos
főkapitány.

15714/1894.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszteriumnak 42436/94. számú leirata szerint az erdőbri szakvizsgák folyó évi október hó 22-én és az erre következő napokon Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolcson, Kassán, Máramaros-Szigeten, Debreczenben, Kolozsvárt, Székely-Udvarhelyen, Brassóban, Nagy-Szebenben, Temesvárt, Zomborban, Pécsen és Szombathelyen, a vadbri vizsgák pedig az erdőbri szakvizsgákkal kapcsolatosan Budapesten, Pozsonyban és Szombathelyen a vármegye házában délelőtt 9 órakor fognak megkezdetni és folytatlag megtartatni.

Felhivatnak mindazok, kik az erdőbri szakvizsgát vagy a vadbri vizsgát letenni szándékoznak, hogy hiteles bizonyítványokkal felszerelt folyamódványaikat a vizsgák székhelyére nézve illetékes kir. erdőfelügyelőkhöz nyújtassák be.

Aradon, 1894. évi augusztus hó 4-én.

A városi tanács.

13137 | 1894. k. h.

3-3.

Hirdetmény.

Figyelmeztetem a mészáros és hentes iparosokat, báránvágozókat, hogy a hús szállítására használni szokott kocsik és gyékénytakarók tisztaságára különös gondot fordítsanak, miután a tisztátalan szennyes kocsiknak használata a vágóhídi igazgató ur által a tölem nyert felhatalmazás folytán megengedtetni nem fog.

Továbbá figyelmeztetem mindazokat, kik a vágóhídon megjelennek, hogy a vágóhídi igazgató ur által a köztisztaság érdekében kiadott intézkedéseket a következmények terhe alatt pontosan betartani és követni tartoznak.

Kelt Aradon, 1894. évi szeptember hó 24-én a város r.-kapitányi hivatala, mint I-ső fokú egészségügyi hatóság.

Sarlot,
főkapitány.

7/1894. pm.

3-3.

Hirdetmény.

Közírá teszem, hogy Arad sz. kir. város közönsége az éldvz-csatornába torkolló utczi csatornák mint viziművek engedélyezése s vizikönyvbe bevezetése iránt folyamodván, a kérvényt mellékletei s a kulturmérnöki hivatal, mint hatósági szakértő észrevételeivel együtt hivatalomban a folyó hó 15-től számítandó 30 napra közszemlére kiteszeni s annak tárgyalására határidőül 1894. évi október hó 22-ik napjának d. e. 10 óráját kitűzöm, a tárgyalás helyéül pedig a város székházának tanácstermét kijelelem.

Egyidejűleg az érdekelteket felhívom, hogy a kérvény tekintetében netán teendő észrevételeiket akár a közszemlére való kitétel alatt írásban akár a tárgyalásnál szóval vagy írásban adják elő, minthogy ellen esethen a határozat további meghallgatásuk nélkül fog meghozatni.

Arad, 1894. évi szeptember hó 12.

Salacz Gyula
kir. tanácsos, polgármester

19477/894

3-3

Hirdetés.

A nagyméltóságú földművelésügyi magy. kir. miniszter ur 57505/894. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közírá tétetik, hogy szarvasmarhák, juhok, kecskék és sertések Magyarországból Styriába csak levágás végett és csupán vaspályán szállíthatók.

Arad, 1894. szeptember 29-én.

A városi tanács.

18729/1894.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszterium 51252/94. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közírá tétetik, hogy Horvát-Szlavonországban a ragadós száj- és körömfájás nagyobb mértékben lépett fel. — a hasító t körmű állatoknak (szarvasmarha, juh, kecske és sertés) Horvát-Szlavonországból Magyarországra való behozatala, további intézkedésig eltiltatik.

Arad, 1894. szeptember 15.

A városi tanács.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város tulajdonát képező versenytéri 33⁸⁰⁸/₁₁₀₀ h. területnek f. évi okt. 1-től való bérbeadása iránt folyó év október hó 22-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár holdanként évi 20 frt 30 kr. haszonbér.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1894. évi október hó 15-én tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső,
aljegyző.

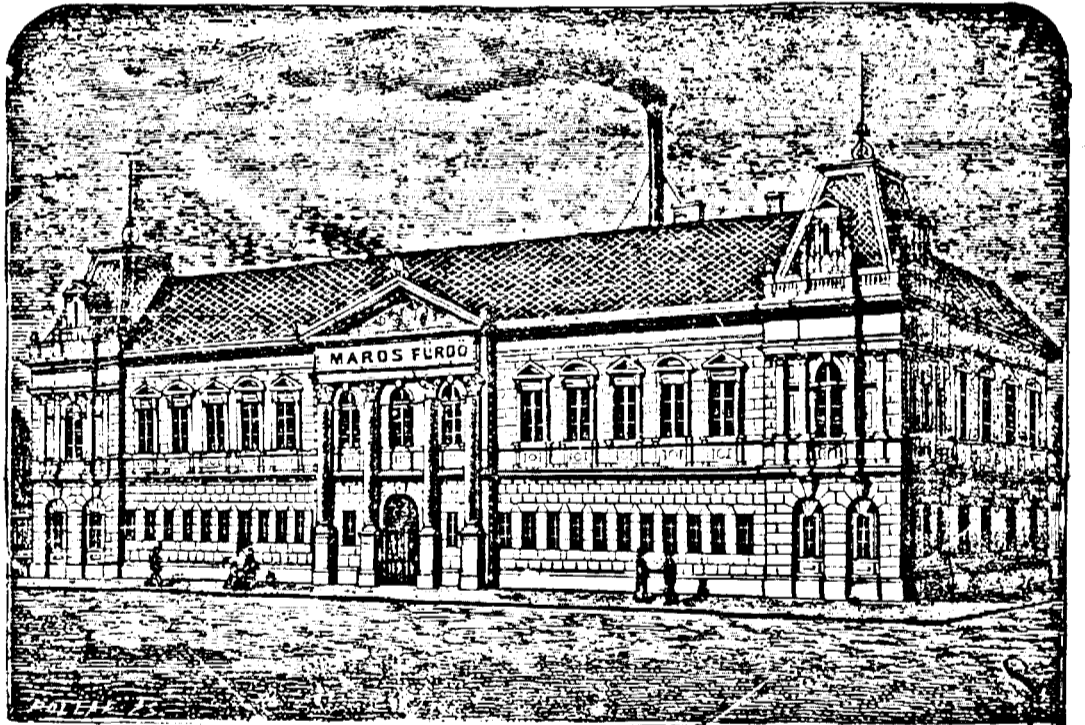
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb neme, mely testünket felüdíti, zsibbadásnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes mozgását előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja a „fürdés.”

A fürdés kiválólag a gőzfürdés-el járó dörzsölés (Frotiren) következtében a testről a felbőr lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle kifejlődő s egészségünkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadíttassék azáltal egészségünk biztosítottatik.

Hogy ezen ömagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehesünk

Simay István a „Maros“-gőzfürdő tulajdonosa

a fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.

A váróteremben hideg itékek és italok mérsékelt árak mellett kiszolgáltattak. Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyitattik. Előjegyzni a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.		Vizgyógy.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.	Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
10 drb bérlet-jegy	5 frt 70 kr.	30 drb bérlet-jegy	18 frt 50 kr.
Egy deák-jegy	— frt 40 kr.	Vas és móor-fürdő.	
Uszás-tanítás.		Egy személy-jegy	1 frt — kr.
Idényjeggyel együtt	12 frt — kr.	10 drb bérlet-jegy	9 frt 50 kr.
Uszoda.		Kád-fürdők.	
Egy személy-jegy	— frt 30 kr.	Ruhával	— frt 50 kr.
4 darab bérlet-jegy	1 frt — kr.	Ruha nélkül	— frt 40 kr.
10 drb bérlet-jegy	2 frt — kr.	Villany-fürdő.	
Egy gyermek-jegy	— frt 20 kr.	Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt 50 kr.	10 drb bérlet-jegy	6 frt 50 kr.
Hideg és gyógy-fürdő.		Külön ruha-díjak.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.	1 lepedő vagy palást	7 kr.
10 drb bérlet-jegy	4 frt 56 kr.	1 törölköző	8 kr.
30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.	Pénztárnnyítás nyáron reggel 6 órakor. télen reggel 7 órakor.	
Massassal egy személy	— frt 70 kr.		

A Simay-féle gőzfürdő-épületben napos vagy hónapos szobák bérelhetők.

A t. cz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több utczi, parkettával kipedolt szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgálattal kiadó.

A háznál van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés.

9 — 18